

Salt, 3 de març

Joaquim Nadal i Farreras

Avui fa quaranta anys de la independència de Salt. Aquell 3 de març de 1983 el Govern de la Generalitat desfeia l'embolic que l'any 1974 havia consumat el Tribunal Suprem confirmant l'annexió de Salt i de Sarrià de Ter al municipi de Girona.

I Salt ho celebra amb un acte i un espectacle dirigit per en **Xicu Masó**. En **Jordi Viñas**, l'alcalde, m'hi ha convidat. I també ho ha fet amb un sentit més genèric referit a tots els actes de la commemoració el comissari **Miquel Berga**. No hi podré anar i em sap molt greu perquè sempre he participat i m'he sentit molt implicat amb la vida del municipi saltenc. Vaig ser-ne alcalde durant quatre anys, conscient que ho havia de ser a contracor de la població i d'un moviment social actiu, reivindicatiu i molt arrelat.

Em sembla però que ara el que puc fer és posar de manifest que la independència de Salt va ser un guany primerenc, un resultat positiu, de la democràcia. Efectivament. Quan com a conseqüència de la transició, tan bescantada, es van convocar pel 3 d'abril de 1979 les primeres eleccions municipals democràtiques a tot l'estat, el tema de la independència de Salt i de Sarrià de Ter estava a l'agenda política de tots els programes electorals. La idea bàsica era

molt simple i molt eficaç: que la democràcia retorni a Salt i a Sarrià de Ter el que el franquisme havia arrabassat. Sobre aquesta base els debats electorals van ser en aquest tema una bassa d'oli. En **Francesc Pararols**, en **Joan Vidal Gayolà**, en **Joan Terrades** i jo mateix com a caps de llista respectivament del PSUC, de Convergència, de Centristes de Catalunya i del PSC hi vam coincidir. El fet és que el tema de fons no va ser mai objecte de controvèrsia sinó més aviat d'un gran acord polític i democràtic.

Així va ser com en el ple extraordinari que es va fer en el saló de descans del Teatre Municipal el dia de Sant Jordi de 1979, el ple municipal de Girona es pronunciava a favor de la independència de Salt i de Sarrià de Ter en el mateix moment en què amb gran solemnitat l'Ajuntament es pronunciava amb un compromís molt ferm per a l'impuls i la defensa de la llengua catalana i a favor de la urgència d'un Estatut d'Autonomia que atorgués a Catalunya les competències d'autogovern que s'havien suspès arran de la Guerra Civil i la implantació de la dictadura franquista.

La conseqüència directa d'aquell acord va ser la constitució el dia 18 de maig de 1979 del Consell Municipal de Salt que va presidir el regidor de Convergència **Alfons**

Moré. Convergència havia format part del pacte de progrés i participava de l'equip de govern.

Aquesta situació es va modificar el dia 4 de juliol de 1981 quan Convergència va sortir del govern municipal i com a conseqüència es feu càrrec de la presidència del Consell Municipal el regidor del grup socialista **Josep Cristòfol**.

Uns mesos abans, l'11 de febrer de 1981, el ple de l'Ajuntament de Girona havia acordat iniciar els tràmits per a la formulació de l'expedient de segregació. Començava així el compte enrere en el camí cap a la independència.

He de remarcar en aquest punt que la figura clau de tot el procés va ser en **Jaume Curbet Hereu**, tinent d'alcalde de l'Ajuntament i figura cabdal de la primera legislatura municipal. Conscient de l'envergadura del tema, en Jaume es va ocupar i preocupar de garantir, amb la col·laboració inestimable del secretari de l'Ajuntament **Ramon Massaguer i Mir**, un expedient impecable on més enllà del compromís polític figuressin tots els elements de caràcter administratiu requerits i on el repartiment de béns i de competències es fes de manera ajustada. En Jaume en paral·lel es va preocupar també de situar el tema de la segregació en el marc d'un debat sobre el mapa municipal de Catalunya i l'Ajuntament de Girona va contractar un estudi a **Joaquim Clusa**. Aquest autor havia de tractar de conciliar les legítimes expectatives de Salt i de Sarrià de Ter amb el debat sobre una reducció dràstica, inassolible, del mapa municipal de Catalunya, a través de les que Clusa anomenava «municipalies». Es tractava sobretot de proporcionar arguments a favor d'una simplificació del mapa que no possessin en contradicció la decisió que

s'estava gestant de la independència de Salt i de Sarrià de Ter. Aquests estudis van ajudar a configurar un debat serè i molt madur en el marc del debat polític a l'Ajuntament de Girona més enllà de les constants i reiterades mobilitzacions que els moviments veïnals de Salt anaven fent per no refredar el clima favorable a la independència. La correlació entre l'activisme de la Comissió per a la independència, el Consell Municipal i el mateix Ajuntament de Girona ve ser la clau del desencadenament de tots els mecanismes que es requerien per tal d'assegurar l'èxit del procés.

Queda clar però que sense el compromís ferm de l'Ajuntament potser en unes altres circumstàncies polítiques el procés no hauria prosperat i no hauria culminat en aquell acord del Govern de Catalunya del 3 de març de 1983.

Passats quaranta anys em miro aquells anys i aquelles decisions amb un punt de satisfacció i amb el reconeixement explícit personal i polític als noms que ja he esmentat del ple municipal, els caps de llista i els dos regidors que presidiren el Consell Municipal. Al costat d'en Jaume Curbet, de tot el ple, i de les persones que encapçalarien el nou projecte polític a Salt després de les eleccions municipals de 1983. Molt especialment per la seva rellevància i per l'empremta cívica i política que va deixar el primer alcalde de Salt de la democràcia i de la independència recuperades, en **Salvador Sunyer i Aimeric**, acompanyat de tants altres entre els quals en Miquel Berga, en **Xavier Coromines**, la **Carme Carbó**, l'**Eusebi Cabezas** i un representant conspicu dels moviments veïnals en **Ramon Torramadé**. I no va ser una qüestió menor que el primer govern municipal del Salt recuperat va ser un govern d'unitat.

Els sòls degradats, una solució per a l'impacte de les renovables

Jordi Fabrellas Payret

DEGÀ DEL COL·LEGI D'ENGINYERS GRADUATS I ENGINYERS TÈCNICS INDUSTRIALS DE GIRONA

Un estudi fet per l'Observatori de la Sostenibilitat indica que Catalunya disposa de prop de 34.000 ha de sòls antropitzats disponibles per instal·lar fotovoltaica. Aquesta superfície permetria instal·lar plaques amb capacitat per a generar prop de 20.000 MW de potència, que suposarien una producció de gairebé 30.000 GWh/any. Suficient per proporcionar energia elèctrica a uns 8 milions de persones, és a dir que cobriria les necessitats de la població de Catalunya.

Les conclusions són rellevants, ja que si Catalunya té capacitat per a produir la ma-

jor part de l'energia fotovoltaica que necessita en espais que ja han estat alterats per l'home, es podria evitar l'afectació a camps de conreu i espais naturals.

Disposem d'un munt de cobertes d'edificis residencials, d'oficines, comercials, administratius, col·legis, poliesportius, magatzems, naus industrials, explotacions agropecuàries, granges... i també antigues pedreres, mines abandonades, canals a l'aire lliure, mitjanes d'autopistes, aparcaments, rotondes, abocadors... que són un espai alternatiu real i sostenible als macroprojectes de parcs en zones agrícoles o que tindran un gran impacte en el medi ambi-

ent i el paisatge.

Cal preservar els camps de cultiu ja que són la garantia de la sobirania alimentària i la base del nostre sector primari. I també els nostres espais naturals, que alberguen la riquesa de la biodiversitat del país. L'estudi demostra allò que la intuïció ja feia. És a dir, que és possible un altre model d'implantació d'energies renovables sense que hi hagi greus impactes ambientals, paisatgístics i socials. A més, amb aquest model s'apropiarien els punts de producció i consum, i s'evitarien les grans infraestructures de transport elèctric que també trossegen el territori. Cal destacar la importància de la planificació territorial per aconseguir un model energètic més sostenible. És imprescindible planificar l'ús del sòl i les infraestructures per evitar impactes negatius en el territori i assegurar una transició energètica ordenada i sostenible. En aquest sentit, és necessari establir estratègies i plans d'ordenació del territori que considerin les necessitats energètiques del territori i les oportunitats que ofereixen les energies renovables.

Si som capaços per una banda d'avançar en una producció de renovables amb menys impacte, i per l'altre de reduir el consum energètic, podríem aspirar a la sobirania energètica. En l'estalvi energètic també hi ha molta feina a fer. No ens podem quedar en una simple substitució de llums led. Cal analitzar cada llar, edifici de serveis i indústria per determinar de quina

manera es pot reduir el consum energètic. Els enginyers som capaços de fer auditories energètiques i fer més eficients els processos productius i la maquinària, aconseguint que el consum elèctric es redueixi sensiblement.

En l'àmbit domèstic, l'estalvi energètic no implica viure com ho feien els nostres avis, sinó ser més eficients energèticament, millorant l'aïllament tèrmic, optant per electrodomèstics eficients, substituint les calderes de gas per sistemes com l'aerotermita, introduint canvis d'hàbits, lluminàries de baix consum, etc...

L'estudi també posa de manifest la importància de la col·laboració entre diferents actors per aconseguir un model energètic més sostenible. Aquesta col·laboració ha de ser transversal, i implicar tant el sector públic com el privat, així com la ciutadania i les organitzacions socials. En aquest sentit, per assolir aquest objectiu cal l'impuls de l'Administració, que hauria de proporcionar més plans d'ajuts que permetin accelerar la transició energètica.

Un altre aspecte destacat és la importància de la innovació tecnològica en el desenvolupament de les energies renovables. En aquest àmbit l'estudi posa l'èmfasi en la necessitat d'invertir en recerca i desenvolupament per millorar l'eficiència de les tecnologies existents i desenvolupar noves tecnologies més eficients i menys contaminants.